

Svar (31/8 01)**Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):**

Jeg har tidligere, bl.a. under samrådet i Folketingets Socialudvalg den 15. august 2001, redegjort for forholdene i Københavns Kommunes hjemmepleje, og for reglerne om tilsyn med kommunernes praksis på bl.a. hjemmehjælpsområdet.

Jeg skal dog gerne kort resumere sagens forløb samt ræsonnementerne bag min og Socialministeriets håndtering af sagen.

Indledningsvist vil jeg dog gerne understrege en helt generel pointe vedrørende legalitetstilsynet med kommunernes praksis: Formålet med det ulovhjemlede ressorttilsyn, der påhviler de ressort-ansvarlige ministre, er at sikre, at de kommunale myndigheder handler inden for lovens rammer. Formålet med ressorttilsynet er altså ikke at straffe kommunerne, men at sikre, at de kommunale myndigheder tager de nødvendige skridt for at rette op på forholdene, så den kommunale praksis fremover lever op til lovens krav.

Det er derfor meget vigtigt at holde fast i, at legalitetstilsynet ikke tilsidesætter de kommunale myndigheders ansvar for at overholde lovgivningen. I de tilfælde, hvor det viser sig, at kommunerne bryder loven, er det tværtimod tilsynsmyndighedernes fornemmeste pligt at sikre at den kommunale myndighed retter op på forholdene og bringer den kommunale praksis på rette spor.

Det ulovhjemlede ressorttilsyn medfører at den ansvarlige ressortminister skal reagere, hvis der opstår begrundet mistanke om at en kommune handler i strid med lovgivningen. Hvis den ressortansvarlige minister bliver bekendt med en ulovlig praksis, og hvis den kommunale myndighed trods kendskab hertil fortsat ikke tager skridt til at rette op på de ulovlige forhold, skal ressortministeren sørge for at indbringe sagen for det ansvarlige tilsynsråd/Indenrigsministeriet.

Den aktuelle debat om aflysninger af hjemmehjælp i Københavns Kommune, der startede i det tidlige forår, var primært foranlediget af, at oplysninger fra kommunens tidsregistreringssystem bl.a. viste at der var et misforhold mellem de ydelser, der var truffet afgørelser om, og de ydelser, der reelt blev leveret.

Københavns Kommune erkendte, at en del af forklaringen på denne praksis skulle findes i det forhold, at der var et misforhold mellem det kommunalt fastsatte serviceniveau og de res-

sourcer, der var afsat til hjemmeplejen. Der var så at sige ikke råd til at levere alle de ydelser, der – i overensstemmelse med serviceniveauet – var truffet afgørelse om.

I forhold til behovet for opfølgning/tilsyn/sanktioner var der dog et andet yderst væsentligt – men noget overset – element i debatten. Københavns Kommune gav således allerede i marts/april måned udtryk for, at kommunen ikke blot havde erkendt problemerne, men at kommunen – som resultat heraf – havde igangsat en omstillingsproces; der skulle sikre at der blev rettet op på de ulovlige forhold i hjemmeplejen.

Kommunens beslutning om at ville tage fat om problemet og rette op på de ulovlige forhold kom dels til udtryk i den beslutningsprotokol fra Sundheds- og Omsorgsudvalget af 26. marts 2001, hvori problemerne blev afdækket, dels i en politisk aftale om ældreområdet i Københavns Borgerrepræsentation, indgået 4. april 2001. Med den politiske aftale gav et flertal i Borgerrepræsentationen en ekstrabevilling til området, samtidig med at det blev aftalt at gennemføre en omlægning af det kommunale serviceniveau – begge dele med det formål at sikre sammenhængen mellem serviceniveau og ressourcer, og dermed sikre at de ydelser, der blev truffet afgørelse om, reelt også blev leveret.

Der var derfor ikke på det tidspunkt grundlag for at rejse en tilsynssag overfor kommunen, da den kommunale myndighed/Borgerrepræsentationen med sin handling viste, at man var i gang med at løse problemerne hjemmeplejen. Københavns Kommune signalerede hermed en erkendelse af kommunens ansvar for, at hjemmeplejen tilrettelægges i overensstemmelse med lovgivningens regler, herunder at man var klar over, at der skulle være sammenhæng mellem serviceniveau, afgørelser og udførte opgaver.

Da Regeringen lægger stor vægt på, at de ældre får den hjælp, de har krav på efter de afgørelser, der træffes, fulgte jeg dog op på debatten om forholdene i Københavns Kommunes hjemmepleje ved – både i og udenfor Folketingssalen – adskillige gange at pointere den kommunale forpligtelse til dels at sikre, at de ydelser, der er truffet afgørelse om, rent faktisk leveres, dels at sikre at der er balance imellem det fastsatte serviceniveau og de afsatte ressourcer. Forpligtelsen blev for eksempel kraftigt indskærpet overfor alle landets kommuner i den orienteringsskrivelse, der blev udsendt den 29. maj 2001, i forbindelse af vedtagelsen af L 490 om tilsyn m.v.